

Szerkesztőség és kiadó hivatal

Hely: SIMONFFY-ház a város-
házával szemben

HIRDETMEÉNYEK.

Hirdetési pénzek és a kiadás körüli panaszok
valamint a lap szellemi részét illető
minden közlemények ide intezendők

Pérmertetlen levelek csak ismert kezektől
fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVÜ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán
küldve:

Egész évre 10 ft — kr
Félévre 5 ft —
Negyedévre 2 ft 50
Egy hóra 1 ft —

Hirdetési díj:

Öt-hasábozpetitors egyszeri beigtatásért 5 kr
Hélygdíj minden hirdetésért külön 30 kr
Nyitlter 4 hasáboz petitorsórt 20 kr.

XI. évfolyam. 1884.

Debreczen. Szerda, február 20.

36. szám.

A munka szabadsága.

(T.) Az egyéni kvalifikáció, azt hiszem, első sorban mindig az egyének magának, s a legtöbb esetben, az államnak csak második sorban használ. Van azonban egyéni kvalifikációk, melyek, ha a maguk nemében nem megbízhatók, másoknak veszedelmére és pedig nagy veszedelmére lehetnek, a mely egyéni kvalifikációk tehát az egész művelt világon az állam ellenőrzése alatt állnak, illetőleg maga az állam mondja ki, hogy vajjon az illető egyének, azon pályára, melyen működni óhajtanak, eléggé képzetek-e arra való nézve, hogy képzettségüket a mások hasznára vagy segélyére, és nem kárára vagy veszedelmére használják. És ilyenek például az orvosok, kikre mások egészségüket és életüket bizzák. Ilyenek az ügyvédek, kikre mások vagyonaikat, anyagi szerzeményeiket vagy ügyeiket bizzák. Ilyenek a tanárok, kik az ember életénél és vagyonánál nem kevésbé fontos jövőt tartják kezeik közt, és a többi; míg ellenben az oly képzettségek, melyek az emberek önfenntartására és pedig a nélkül irányozzák, hogy az által mások helyzetére tetemes befolyással lehetnének, az állam ellenőrzésének keretén kívül esnek, és hogy szabadságukban akadályozva ne legyenek senki által fel nem tartóztathatók és nem befolyásolhatók, hanem ki-ki felhasználhatja az ő képzettségét úgy, a mint azt felhasználni képes. Ez a szabad munka és szabad ipar elmélete.

A hírlapirodalom például, mely pedig ugyancsak nagy befolyással van a társadalom osztályainak lelkiéletére, gondolkodási modorára és sok tekintetben még sorsára is: a munka és ipar szabadság keretébe tartozik, a mennyiben a vélemény szabadságot szabályokkal kor-

látozni nem lehet, legfeljebb is kihágásait lehet büntetni, és pedig törvényekkel. És be van bizonyítva mióta világ világ áll, hogy a munka szabadság feltételeit megállapító szabályok vagy testületek, még mindig a haladás meggátolásának s a lángész elnyomásának eszközei valának, oly korlátokat állítván föl, és oly szabályokkal, regulákkal állván elő, melyek közt a találékony lángész az ő mozgásában korlátozva és nagyságában megnyomortva vala.

Az ilyen korlátok tehát, míg más egyeseknek hasznára soha sem voltak, magának az emberiségnek és társadalomnak határozottan ártottak, mert a szabad verseny elé nehézségeket gürdítvén sok század nagy szellemet lenyitgözték; és, ha csak magát a megkötöttségnek ki tenni nem akarta, a kor és társadalomra nézve elvesztett tettek. Mert mint minden életnek, úgy az emberiség életének is haladásának is: szabadság az első feltétele!

És míg a mozgást korlátozó szabályok az emberiség életizmaait a nagy szellemek szabad kifejlődését néha használhatják, a leggyakrabban pedig lehetetlenítik, az alatt, kivéve talán az ugyan azon szakmával foglalkozók ideiglen óráiglan tartó érdekeit, (mert hiszen azok is a haladás törvényeinek vannak alávetve) senkinek sem használnak: amennyiben a jó munka, mindig annak fizeti ki magát legjobban, valamint a rossz munka mindig annak árt legjobban, a ki azt a jó vagy rossz munkát elköveti. Hogy tehát a munka hasznosságának elvei, az ipar és munka szabadság által szenvednének, az merő képzeltetés, mely a valóságban a lehetetlenségek közé tartozik.

Hogy pedig a tükének a képzettség felhasználása megengedtetik: hiszen az csak is a képzettségnek válik előnyére,

mert fokozza a keresetet. Én legalább a magam iparágának azt kívánám, hogy minél több kiadóval rendelkezzen, és hogy az írói képesség minél nagyobb keresletnek örvendjen. Igaz ugyan, hogy a már kiadással foglalkozó czégek nem szívesen látnának egy nagyobb versenyt, de az is igaz, hogy az írói képesség és a nagy közönség csak nyerne a verseny által: módjában állván, a legjavában válogatni. A kérdés tehát nem az, hogy a munka és a verseny megszorítottassék, hanem az, hogy javítottassék. Ezt kívánja a munkások érdeke, és ezt kívánja a közönség érdeke is. Amint pedig az ipar törvényi javaslat szelleméből kivehettem, az ipartörvényjavaslat ezen feladat való-sítását célozza.

A szolnoki törvényszék. A képviselőház mai, hosszas vita után hozott határozatot, amely Karzag, Jászberény és Szolnok városok közt az utóbbi javára döntötte el a törvényszék kérdését, mint lapunknak Szolnokról távirják, leirhatatlan örömet keltett a városban. A képviselőház szavazatának eredménye táviratilag közöltetvén, csakhamar ismeretes lett a polgárság közt s a város üdvözlésekkel hirdette az eseményt, amelynek öröme ma este kivilágítást is rendez. A szolnoki öröme természetesen azt a másik két várost érintheti fájdalmasan, a melyeket mellőzni volt kénytelen a törvényhozás. De azt hisszük, hogy azok is meg fognak nyugodni a határozatban, mert hisz ennek hozatalánál semmi más tekintet nem jutott, a mint, hogy nem is juthatott érvényre, mint egyedül az ország érdeke, amely a miniszteri előterjesztésben oly meggyőzően indokoltatott.

A budget vita a főrendiházban.

Budapest febr. 20.

A főrendiház mai budgetvitája a muzeumi termek falai közt erősen mult hóban vívott küzdelem reminiscenciái közt folyt le.

Gamba barátom! én nem tudok ám járni; az egész uton vinnetek kell a városig.

— Ámbár csak az imént is ugy szaladtál mint egy nyul — mondá legyőzője — mindazáltal légy nyugodt. Én annyira örülök elfogatásod miatt, hogy szükség esetén hátamon is kész volnának elvinni. Majd csinállok egy hordágyat faágakból, ne busulj ezimborra.

— S tegyetek némi szalmát is reá, hogy kényelmesebben fekihdhessem! — tevé hozzá Gianetto.

Míg a katonák egy része a hordágy készítéséhez látott, a többiek bekötözték Gianetto sebeit. Még nem készültek el, midőn Mateo Falcone es neje a magnis felé vezető ösvényen feltűntek.

A nő egy zsák gesztenyével vállán elől jött; míg a férj egy puskával kezében, mással nyaka körül, követé. Korzikában az olyan férfiakra nézve, mint Mateo, lealázó, fegyveren kívül bármit hordozni.

Midőn a katonákat meglátta, első gondolata az volt, hogy érte jöttek. De miért e gondolat? Hát Mateo is összeütközésbe jött a törvényekkel? Nem, ő jó hírből állt és tekintélyes ember volt; hanem korzikai volt, s e sziget lakossága között alig van ember, a ki egy kis nyugalmas önvizsgálat után egy-egy tördőfést vagy valami csekélységet ne vehetne magának szemére.

Mateonak még aránylag igen tiszta lelkiismerete volt, mert tíz év óta nem fogta fegyverét emberi lényre; azonban nem volt előrelátó s a jelen esetben is erőlyes védelemre készült, ha islyesmi szűkségetlennék.

— Asszony — mondá — tedd le zsákodat, s légy mindenre elkészülve. Guiseppa rögtön engedelmesskedett.

Mateo átadta nejének a vállán függő löfögyvert, mely mozdulataiban akadályozhatta volna, aztán a másikat megmarkolva, sebesen közeledett háza felé, mindig a fák közelében tartva magát, hogy azok háta mögé a

Nem mintha a főrendiház sokat emlegetett conservatív ellenzéke a maga egyetemében s multkori erejében ott ült volna helyén; sőt ellenkezőleg, a ház — bár meglehetősen népes volt — nyilván azt mutatta, hogy sorrai közt nincs az a megosztás, mely a multkor észleltetett. Mindazonáltal lehetetlen volt a reminiscenciának föl nem ébrednie, midőn gróf Zichy Nándor — ki tudvalevőleg a főrendiházi ellenzéket a mult alkalommal is vezette — most felszóltat, elvtársai közt néhol helyeslésre — az egész házban figyelemre — találva, hevesen megtámadta a kormány politikáját s kijelentette, hogy a midőn a budgetet mégis megszavazza, ezzel korántsem akarja bizalmát documentálni a cabinet iránt. gróf Zichy Nándor e támadása kiterjedt a cabinet egész politikájára. Pénzügyi eredményeket ép ugy nem ismert el, mint a hogy keveselte a sikert, a melyet a nemzet consolidálása terén a köz és magánélet egyéb ágazataiban felmutathatunk. Botránkozva említi, hogy az általános polgári törvénykönyv el nem készült; hogy azzal csak egy néhány „európai-askodó” szakember foglalkozik s nincs tekintet a nemzet valódi szűkségeire s gyakorlati igényeire; panasolta hiányainkat a hitelszervezet terén s egész emphassal követelt oly politikát, mely e nemzet fiait és nem az idegenek kedvére való. Hasonló szellem nyilatkozott a gróf Sztáray Antal felszólalásában, ki annak hangzatosával végzé szavait, hogy a kormány előtt csak egy czél lebeg: saját hatalmának s parlamenti többségének fenntartása. Mind gróf Zichy, mind Sztáray fölemlítették a horvátországi eseményeket is, gróf Zichy kárhoztatván a kormányt, hogy a czimerek kitűzése után a zágrábi országgyűlést összehívta.

Tiszta Kálmánnak e főrendi támadások alkalmat szolgáltatottak, hogy legsikerültebb rögtönzéseit egyikével verje vissza azokat a rohamokat, melyeket a főrendi opponensek a sikertelenség teljes tudatában intéztek ellene. A ház egyre fokozódó érdeklődése és növekvő tetszése közt mutatott rá gróf Zichy fejtegetéseinek tárgyi gyöngéire; gróf Zichy például azt az összeget, a mivel a jelenlegi pótdadó emelésekor a föld alapadója leszállított, szintén emelések vette, s emelések számította azt az összeget is, a

legkisebb ellenséges tüntetésre elrejtőzhessék és tüzelhessen.

Neje nyomban követte, készen őt bármely küzdelemben támogatni. Szokottan, gyakorlott kézzel emelte a másik fegyvert, míg balkarján a tölténytartó függött. Minden valamirevaló korzikai nőnek kötelessége a harez alatt férje fegyverét töltögetni, s Guiseppa nem volt hitvány nőszemély.

A tiszt egy kissé aggódni kezdett, midőn Mateo es nejét ily fenyegető módon látta közeledni.

— Ha Mateo véletlenül jó barátságban áll Gianettoval, a két löfögyvert mindegyik csöve egyet egyet eljött közülünk, ez bizonyos! — mondá embereinek a jó Gamba. — Ez oly igaz, minthogy Gambának hívnak s daczára a rokon kapocsnak, mely köztünk létezik, valószínűleg én leszek az első.

E szorongatott állapotban egy bátor lépést tett. Eléje ment Mateonak, hogy vele az egész eseményt, mint régi ismerőssel közölje.

A rövid ut, mely Mateótól elválasztá, szerfölött hosszúnak tetszett a derék harezfi előtt.

— Hollá! — kiáltott még messziről. — Öreg rokon, hogy vagytok? En vagyok Gamba, sógorod!

Mateo megállott, s a mint a tiszt közeledett, felemelé fegyverét, hogy annak a csöve az ég felé állott.

— Jó napot, öreg bajtárs! — mondá Gamba egy kissé erőltetett vidámsággal, Mateonak kezét nyujtva.

Jó napot! — felelt Mateo röviden, hidegen.

— Be akartam hozzátok szólni, erre levén az utam — folytató a tiszt izgatottan. — Fárastó utunk volt ma. Azonban nem panaszkodhatunk, mert jó fogást tettünk. Gianetto Sanpierrot fogtuk el.

— Hála Istennek! — mondá Mateo neje — nagyon örülök, hogy elfogtátok, mert a mult héten egy kecskénket lopta el.

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

EGY KORZIKAI APA.

Morrisz elbeszélése.
(Vége.)

A tiszt egy ezüst órát huzott ki zsebéből s midőn észre vette, hogy Fortunato szeméi az óra láttára felragyogtak, eléje tartá.

— Ahá, te kis lurkó! te bizonynal szintén szeretnél egy ilyen órát, hogy büszkélkedhessél vele, midőn Vechio utozáin végig mészsz.

Tudom, pompázkodnál, mint egy páva, hogy ha az emberek kérdezik tőled az időtájt s te órádat mutathatnád: nézzétek meg itten.

— Ha megnövék, majd ad nekem a nagybátyám órát.

— Igen, de az még messze van. Aztan meg nagybátyád fiának már van órája, pedig fiatalabb mint te vagy. Az igaz, hogy nem olyan szép mint ez itt ni, de hát egy olyan taaskónak elég jó az is.

A fiu felsohajtott.

— No, szeretnéd ezt az órát.

Fortunató egy pillantást vetett az órára; olyanforma pillantást, a milyent egy maeska vetne valami égerre, melyet farkánál fogva orra előtt csóválának.

Az állat jól tudja, hogy ez csak tréfa s nem nyujtja ki utána lábát sem, sőt még szeméit is elfordítja, de azért nem veszi el egy perezre sem az ingerlő inyenec falatot, száját nyalja, s mintegy mondja kinzójának: Mily kegyetlen vagy! Így volt Fortunató is.

A tiszt azonban teljesen komolyan látszott tenni az ajánlatot, de Fortunató még nem merde kezét kinyujtani az óra után. elégnék tartá ennyit mondani:

— Miért akar engem nevetség tárgyává tenni?

— Beesületemre, teljesen komolyan

mondtam. Fedezd fel, hol rejtezik Gianetto, s az óra a tiéd.

Fortunato hitetlenül mosolygott s gyanakodva pislogott a tiszt arcára, mintegy arról olvasandó le, hogy szavainak hitelt adhat-e.

— Veszsitem el vállrojtjaimat, ha megcsallak. Bajtársaim itt tanuim lehetnek.

E szavakkal mind közelebb vitte az órát a fiu arcához, mely e perczben élénken fejezte ki a kincsövé harezát a vendégszeretet kötelmeivel. Melle emelkedett az izgatottságtól s Fortunató majd megfűlt.

Ezalatt a tiszt által acél-lánczánál fogva tartott óra folytonosan ott tánczolt szeméi előtt, koronkint arcát is érintve.

Végre győzött a kincsövé. Fortunato majdnem észrevehetetlenül fölemelte a mutatóujját s a boglyára mutatott maga alatt, aztán egyszerre kinyujtá kezét az óra után.

Gamba markába boesátá az órát, aztán egyszerre őt szurony nyomult a boglyába. Fortunató mint egy őz ugrutt le arról, s néhány szökéssel husz lépésnyire volt tőle.

A szuronyok barátságtalan kutatására mozgás támadt a boglyában s csakhamar egy férfi mászott elé, törrel kezében. Azonban sebei már megmeredtek s a tört tartó kéz lehanyatlott, s Gianetto védtelenül állt ellenségeivel szemközt.

A tiszt rávetette magát, s kicsavarta a tört kezéből. Aztán, daczára küzködésének, madzaggal megkötözték.

A földön vergődve, a fiu felé fordítá Gianetto véres arcát, a ki most közeledett.

— Pokol fajzatja! — kiáltott fogait csikorgatva, inkább megvetéssel, mint dühösen.

Fortunató lábai elé veté a tőle kapott öt frankos pénzdarabot, érezvén, hogy többé nem érdemli azon pénzt. A fogoly azonban nem látszott e tényt észrevenni s nyugodtan mondá a tisztnek;

mit a petróleumadó fejében egy ujonnan alapított gyárvállalat fizet. De ennek helyreigazítása után Tisza áttért általános politikájára védelmére s ebben culminált polémiájának éle, logikájának iskolázottsága s egész politikai fölénye. Korteskedésről beszélnek — ugymond — s azt hiszik, hogy a kormány, ha minden tetteiben kortes-telket vezetné, s ha egyéb czélt hatalma fentartásánál nem ismerne, nem tudta volna elkerülni, hogy a választások előtt oly kérdéseket tárgyalasson, melyek a nagy közönségnek — ép az ellenzék szavai szerint — nem tetszenek. Korteskedik a kormány, mely részben a nézete szerint szükségeseket megteszi s indítványozza, és az ellenzék, melynek legnagyobb vádjá az új javaslatokkal szemben azok népszerűtlensége: hát az nem korteskedik? Azt mondják, e kormány kezében az adminisztráció is kortesfegyver. Tisza meggyőzőn kérdezte, hol van az adminisztráció direkt a kormány kezében; s ha korteskedésre akarná használni indirekt befolyását, állított volna-e oly gátat maga ellen, a minőt a qualificationalis törvény képvisel, mely a hivatalnokok kinevezését minden ténen a képesíttséghez köti.

S mert minduntalan felhangzik a panasz azon „elemek” ellen, melyek a modern közizgatást vezetik, Tisza a legmelegebb igazságszót hangoztatta, hogy a magyar közizgatást legalább 90%-ában ma is azon régi magyar családok ivadéka vezetik, a melyek vezettek évszázadokon át, s a hol ezek kiszorulnak, nem azért történik, mintha az államhatalom (vagy bárminő hatalom) velük szemben ellenséges lenne, hanem részben saját akaratukból, a mennyiben csekélylik a tisztviselők közt, részben saját hibájukból, a mennyiben hiányzik megfelelő qualificationjuk. Beszède két passusa keltett igen rendkívüli hatást. Az egyik, midőn arra figyelmeztetett, hogy a főrendi ellenzék vegye tekintetbe a magyar arisztokrácia azon régi tulajdonságát, hogy sohasem támadott meg senkit úgy, hogy annak alaposágáról, a miért támad, meg ne lett volna győződve. A másik nyilatkozat az volt, midőn Tisza, hivatalosan arra, hogy Zichy roszalja, hogy a kormányának a horvát országgyűlést a czimkérés elintézésé után összehívatta, — kijelenté, hogy ennek ellenkezője lett volna sérelmes az alkotmányra. S ha majd gróf Zichy itt ül, szóljék Tisza a miniszterelnöki székre mutatva, kérdés, hogy a magyar alkotmányos érdekekkel szemben nem fog-e ugyanily felfogást tanusítani.

Aztán gr. Zichy Ferencz szakavatott fejtegetései s báró Pongrácz sikerült fölszólalása következték. Az ülésen a clerus is nagy számmal volt képviselve. Jelen volt a primás, a kalocsai érsek s a karlócai patriarcha is.

Az orthodox rabbik nyilatkozata.

Az orthodox rabbik a fővárosban értekezletet tartottak, a melyben elhatározták, hogy szemben a függetlenségipárti manifestumával nyilatkozatot adnak ki. A nyilatkozatból adjuk a következők érdekesebb részeit:

Publikáljuk hitozikelyeinket, ezt kö

E szavak igen tetszősek voltak Gamba előtt.

— Szegény ördög — mondá Mateo, vállait felrántva — ha éhes volt!

Védelmézte magát, mint egy orosz lány, — mondá Gamba, a ki Mateo részvétének egy cseppet sem örült. — Egy emberemet lelőtte, Chardon kaplannak meg szétzúzta a karját; az ugyan nem sokat tesz, mert mindketten francziák. Aztán egy elrejtőzött, hogy fiad segélye nélkül fel nem fedezhetők volna. Fortunató azonban szépen rejtekhelyére vezetett.

— Hogyan? Fortunató? — kiálta morgorván Mateo.

— Fortunató? — visszhangozá Guiseppa is.

— Igen. Abba a szénaboglyába bujt el; hanem az én kis sógorom ügyes fiúnak mutatta mgát és rávezetett bennünket. Biztosított is, hogy elfogam a dolgott nagybátyjának beszélni, a kitől bizonyára szép ajándékok nyerned. Neve, valamint a tied is szerepelni fog a jelentésben, melyet a kormányzó tábornoknak teendek.

— Átkozott! — mormogá Mateo fogai közt.

E közben elérkeztek a katonához, kik Gianetto már a rögtönözött hordágyra fektették.

A mint Gianetto, Mateo, Gamba társaságában meglátta, fáradságos erőködéssel a ház felé fordítá tekintetét, köpött s így kiáltott fel megvetéssel:

— Ez egy áruló háza!

Csak oly ember intézhetné e szavakat Mateohoz, a ki halálra el volt készülve, mert bizonyára minden körülmény között egy tördőfés lett volna a válasz e sértésre. Most azonban Mateo nem is vette azon szavakat figyelembe. Elmélyedten dörzsölgeté homlokát, mintha egy nehéz gondolattal küzdene. Fortunató, midőn atyját közeledni látta a házba osont. Most egy pohár tejjel lépett ki az ajtón s szeméit lesütve, nyújtá a tejet Gianettonak.

vetelik tőlünk. A zsidó hitozikelyek sok ezer évvel ezelőtt lettek publicálva, még pedig a könyvek könyvében: a bibliában. E kiapadhatatlan forrásból, hitvallásunk forrásából merítették a föld összes civilizált nemzetei a legtisztább igazságokat, sok millió ember ezből nyert oktatást, és vigaszt. A Sinai hegyen nyilvánított zsidó törvényeket ki ne ismerne? Hol existál törvénykezés, mely nem alapulna a tiz parancsolaton? Hol van az a civilizált állam, mely el nem fogadta volna a mózesi alapelvet: „Szeresd felebarátodat mint tenmagadat.” Hol az a jogrend, melynek alapelvéte ne képezné a talmudból vett ama mondat: „Ne tégy másvaly olyat, a mit nem akarsz, hogy veled tegyenek.” Ki nem ismerne a talmud amaz alapelvéte, hogy „Mindem nem zsidó, a ki a humanitás törvényeit cultiválja, főpap az emberiség templomában?”

Azon ellenfeleink, kik prosperálásunkat nem szívesen látják, vegyék tudomásul, hogy az, a mi a zsidókat fenntartja, az önmérséklet, a szeretet győzelme a gyűlölet fölött. Minden nyomás, mely kívülről jött, előidézte a benső összetartást a zsidóságban.

Egy lélekzet alatt állítatik a zsidókról, hogy föltötte hatalmasak és hogy a cultura követelményeinek meg nem felelnek. Az egyik kizárja a másikat, mert hatalmas csak az lehet, a ki korának symptomáira figyelemmel van.

Rámutatnak néhány megyére, a hol a zsidók állítólag annyira primitívek. Egy igen genialis költő erre nézve oly képét adta az ottani viszonyoknak, mely ha természetit volna is, csak azt mutatná, hogy az ottani zsidók véte nek ugyan az aesthetica ellen, de nem az ethica ellen. Különbözik az a legjobb feleletet találjuk Scheiden nem zsidó tudós egyik művében, a ki következőleg nyilatkozik: „Ha mostanában a zsidók egy részével szemben kellemetlen külső megjelenésük folytán visszatetszést érez minden nem zsidó, úgy nem szabadna soha megfedkezni arról, hogy voltaképen ki juttatta az illetőket annyira. Ugy állunk mostanában a zsidósággal szemben, mint azok, a kik valamely pompás templomot felgyújtottak és a füsttől góromokat szemlélik. Ha valakinek csak az erkölcsi érzet szikrája él keblében, úgy a bánat és szegény kell hogy erőt vegyen rajta és minden eszközöz kell nyulnia, hogy a korábbi gyalázatoságokat jótégye.”

A függetlenségi pártköz végezetül még csak azon kérelmet intézzük: akadályozzák meg, hogy minden adott alkalomból zsidó kérdést csináljanak és bizonyára nem is lesz zsidó kérdés.”

Vidéki levél.

Nagy-Kálló, 1884. febr. 18.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Egészségi állapotunk nem megnyugtató, veszedelmesebb fóku himlő, roncsoló torokbaj, láz stb. ilyféle betegség győtri gyermekeinket. Korosolya-pályánkat elnyelte a föld. Elyzion jégmentes csermelye hátán X. mármás (?) kifejezését használva: vadkaesák nyilatkoznak, csakhogy nem lüvelőözük, szóval nem szoktuk löni, no de minek is lőnénk, hiszen elég bakot löttünk p. akkor, midőn a nekünk szánt vasutépítési konzessió mellett

— El szemeim elől! — kiáltott a megkötözött.

Aztán egy mellette álló katonához fordult:

— Bajtárs, adj te innom!

A katona odanyújtá neki a tejet s a martalócz nyugodtan fogadta az üdítő italt a férfítól, a ki csak egy kissé előbb az életére tört. Azt megbocsátotta, mert beszéletes harcban történt.

Mateo villámol szemekkel szorongatta löfgyerét. Nem tudta senki, hogy mi bántja; de szörnyű tekintete volt.

A fogoly még egy kérelmet terjesztett elő. Azt, hogy kezeit, melyek hátul voltak összekötve, mellén kössék össze.

— Szeretek kényelmesen aludni! — mondá.

Kivánságának elég tétetett, s akkor Gamba jelt adott a távozásra.

Barátságos bucsuszavakat intézett Mateohoz, a ki azonban szótétlen hallgatott, a mi nagy ösztönzésül szolgált a kis csapatnak, hogy lehető sebesen szállítsák a foglyot le a síkság felé.

Csakhamar eltűntek a szemek elől. Mateo még ekkor is elmerülten állott. Fia nyugtalan pillantásokat vetett rája. Mateo sötétten vizsgálta a fiut néhány percig.

— Jól kezdad! — szolt végre morogván s bár hangján uralkodni látszott, annak alányomottsága szörnyen ijesztő lehetett azokra nézve, kik Mateo ismerték.

Guiseppa és Fortunato ismerték őt jól.

— Atyám! kiáltott fel ez utóbbi könyves szemekkel s közeledett feléje, hogy térdre boruljon előtte.

— Vissza! — dörgé Mateo. — Ne közelíts hozzá, ne érj!

A gyermek annyjához menekült. Guiseppa aggódva vonta őt keblére s e közben észrevette az órát, melynek láncza a fiu zsebéből kiesüngött.

— Ki adta neked ezt az órát? — kérde tőle.

— Gamba, — volt a felelet.

keserves vinkóba mártott toaszt püstyölkkel puffogattunk s legfeljebb azzal fenyegettünk, hogy Nyiregyháza ellen — miért a vasutat, a megye székhelyét, a törvényszéket tőlünk elhalaszta — „trójai háborút” indítunk!

Szellemi tekintetben (ha szellem spiritus — de nem sanctus!) haladunk, amennyiben népünk kapa kasza-kerülő része erősen fogyasztja a pálinkává (sőt finom szilvórium-má!) előléptetett „spiritus”-t. S jól gazdálkodunk, amennyiben szüretkor úgy istenesen b... nd fővel 3-4 krajczárjával adtuk el a vinkó literjét s most 18 krajczárjával vásároljuk vissza a tárczánkat csapó csaplároskótól.

Küszöbön állunk az aszszentálásnak, de isteni fiatalságunk oda se néz a veszedelmek, egy hitvány könny-cseppé sem desztillálódik szivacs-zivénék cigáróért és italért, no meg fehér eselédékért — (ide számitva a „zenére” termelt fekete szerzet „süri sötét” éjszakát cziiferblattjukon hordó lángait!) bomló érzése. A „vino lustris-que confectus” sarjadék lába ócska pipa — szárrá változott s ezt a csoda tétel nem a superitismusnak, hanem az „spiritus”-nak műve. „Gyáva nyulat szül Nubia párdúca?” kérdezé jó Berzenyi Dániel — azaz dehoggy kérdezé! Hiszen ha tudná, hogy az árpát aleopatiee szüresülő Árpád népe miként fajul: menten felfordulna sirjában. Bizony ma-holnap eszmikökká törpül a hősi faj óriási előjei erkölcsitől elrugaszkodott cseuevés nemzetség!

P a t á s y János realiskolai tanár sikerült experimentális előadást tartott a phosforról nagyszámu intelligens közönség előtt s előadását jóvó vasárnap folytatja. Utána K i s s R e z s ő tanár fog tartani felolvasást ilyen czimen: „Árpád apánk nemzeti irodalmunkban — történeti háttérrel s az irodalmi művek esztétikai fejtegetésével.”

A helybeli (Zabolchmegei) takarékpénztár ügye — mostani nehéz időben is jó lábon áll. Dr. Bleuer Miklós elnök érdekes jelentésének a pénzügyi intézeteket föltötte érdeklő „Jelentés”-éből a nevezetes részt ideiktatjuk.

10. Az 1882-dik év költsége volt 3860 frt. 95 kr., ez évben csak 2139 frt. 6 kr. tehát látszólagosan 1730 frt. 89 krral kevesebb! ezen nagy különbség azonban csak látszólagos, mert a betét kamatától azelőtt a költség rovathban szerepelt, most azonban külön rovathban kellett kimutatni.

11. Végre az összes forgalom 126,764 frt 57 krral kisebb volt, csekélyebb a hitel igény, nagyobb ebből kifolyólag a betét szükségesség.

Az „O l v a s ó k ö r” s egyszersmind „temetkezési egyesület” most tartotta meg tisztviselőket választó nagygyűlést. Elnök: G ö r ö m b e y P é t e r r e t. I. alelnök: K i s s R e z s ő realiskolai tanár, másod alelnök: B o r s i B á l i n t városi pénztáros, jegyzők: S z é k e l y G y u l a és B e r e c z k i J ó z s e f, könyvtáros: R é d e i J á n o s főtanító, háznagy: T o r m a J á n o s.

A kisdődő felállításá eszméjével foglalkozó Nögyesület pénztárának javára tombolával összekötött mulatságot akart rendezni, de a felsőbb engedély (gyöngye indokolás miatt) megtagadtatott. r. l.

Mateo, mint egy tigris, ragadta el az órát s úgy vágta egy sziklához, hogy rögtön ezer darabra tört.

— Asszony! — kiáltá elnyomott dühvel. — Enyém e gyermek?

Guiseppa barna arczbőréte égő pirosság futá át.

— Mit mondasz, Mateo? Tudod, mivel beszélsz?

— Ha igen, akkor első fajtámból, a ki áruló lett.

A gyermek zokogása mind faldoklóbbá lett. Mateo merően szemléte őt, végre a földhöz ereszté puskája agyát, majd rögtön vállára kapta ismét, s a fiúnak csendes hangon mondva, hogy kövesse, nyugodtan megindult a magnis felé.

Nyugalma a tenger csalfa simasága volt, mely vészes örvényeket fedez.

A gyermek félénken engedelmeskedett szavának.

Guiseppa férje nyakába kapaszkodott s szerető aggódással suttogá:

— Csilapulj le, férjem. Esküszöm neked, hogy a gyermek tied.

— Hagyj el engem! — mondá Mateo.

— Én vagyok az atyja. Elismerem.

Guiseppa könnyezve megölelte fiát, az tán a házba sietett, ott leborult egy szent kép előtt és imádkozott.

Mateo szótlanul haladt a fiuval a magnis felé. Mintegy kétszáz lépésnyire a háztól egy árkot találtak, melyet a hegyekről lerohanó árvek képeztek. Most száraz volt, de alja puha, porhanyó.

— Fortunató! — mondá itt az atya, — állj ama kö mellé s tekints bátran szemeim közé.

A fiu remegve engedelmeskedett.

— Most térdelj le fiam, s mondd el imádságaidat, a mit tudsz.

— Atyám, atyám! — sirt fel a gyermek. — Meg akarsz engem ölni?

Csendesen Fortunató! — felelt Mateo. — Viseld magadat bátran, különben megtagadom, hogy fiam vagy, daczára anyád állításainak.

Napi hírek.

— A debr. tüzoltó egyeslet egy rendkívüli díszes báli meghívót küldött J ó z s e f fő h e r e z e g n e k A meghívó selyemre van nyomtatva.

— Tisztelgés Jókainál. A Petőfi társaságnak egy küldöttsége tisztelgett tegnap Jókai Mórnál, hogy gratuláljanak neki 59-ik születésnapjához. A küldöttség tagjai voltak Komócsy József, P. Szathmáry Károly, György Aladár, és László Mihály. Komócsy üdvözölő beszédére Jókai válaszulván, megköszönte a társaságnak szives figyelmét. — Jókai holnap Kassára utazik, hol Petőfiről felolvasást fog tartani.

— Krecsányi Ignác ma küldte el Aradra kérvényét, hogy ott egy nyári szünkör építése engedélyeztesse. Nem lehetetlen, hogy Krecsányi kérvénye ott pártolásra talál s akkor a nyarat a társulat Aradon fogja töltetni.

— Színházról. „R i p p - R i p p” című operettéből, melynek zenéjét a kornevillei harangok szerzője Plankett írta, — már tanulják az egyes szereplők szerepeiket. — A k a r d a l n o k o k és k a r d a n o k n o k, miut halljuk kémi akarják igazgatójukat, hogy az ő számukra is engedélyezzen egy jutalomelőadást. A méltányos kérelmet az igazgató hihetőleg teljesíteni fogja.

— Telesi Sándor ezredes, könnyű be-tetség miatt egyideig kénytelen az ágyat örizni. Az ezredes ur nagyszámu tisztelőit és barátait megnyugtathatjuk afelől, hogy rosszullete csekély, s mielőbb teljesen fel fog épülni.

— A zenész-bál. Ez alatt a hangzatos czim alá bujtatta az Oláh Józsi zenekata vasár. rendezendő bálját. Minden félreértések kikerülése végett jónak látjuk megjegyezni, hogy e „zenész bál” az idén sem lesz más, mint a híres „c z i g á n y b á l”. Ha talán valaki tévedésbe esett s nem akart elmenni a zenészbálba, az még ideje korán megváltoztathatja szándékát s elmelet mulatni a jökedvőrel nevezetes cigánybálba.

— Összehasonlító statisztika. A f. év jan. hó 27-dikétől febr. hó 2-ig terjedő V-ik hetében Budapesten születet 349 gyermek, elhalt 221 egyn. — Debreczenben szül. 29, elhalt 29. — Pozsonyban szül. 33, elhalt 30. — Kecskeméten szül. 58, elhalt 46. — Aradon szül. 32, elhalt 26. — Temesvárt szül. 35, elhalt 34. — Nagy-Váradon szül. 32, elhalt 18. — Kassán szül. 23, elhalt 22. — Sz. Fehérvárott szül. 22, elhalt 17 egyn.

— Egy szegény nő akármily munkára gazdaasszonyok bármily csekély fizetésért helyben vagy vidékre is foglalkozást keres, csakhogy 6 éves kis leánykáját is magánál óhajtja tartani. Lakik kádas-utca 1861. sz. a.

— Anyai szörnyeteg. A mul éjjel a város tulajdonát képező téglá égető körkermecében az ott lakó emberek egyike neszt vett észre, mintha valami gyerek nyögde-cselne, a nesz után haladva csakugyan a egy rongyokba burkolt, mintegy 8 hónapos egészséges szép leány gyermekre talált, — a kitévő lelketlen anyának e vadállati ténye annyival embertelenebb, mivel a gyermek igen ügyes, egészséges és szép — az ártatlan csecsemő, addig is mig sorsa felett intézkedés tétetik, ápolás végett a helybeli közkör-

Fortunató összeszorítá ajkait. Most már nem remegett. Letérdelt a nagy kö mellett s reszketéstelen hangon imádkozni kezdett.

Mateo minden egyes mondat után tompán susogta:

— Amen, Amen!

Midőn a gyermek elakadt, csendes hangon kérde:

— Nos? készen vagy?

— Még van egy atyám, melyre édes anyám tegnapelőtt tanított.

— Mond el azt is.

— Nem tudom még jól.

— Mond ugy, a hogy tudod!

A gyermek akadozva elkezdé az imát. Mateo türelmesen hallgatá, hosszú löfgyverére támaszkodva.

— Nos? — kérde, midőn a gyermek ismét elhallgatott.

— Készen vagyok! — mondá ez nyugodtan.

— Nem tudsz több imát?

— Nem.

— Tehát isten legyen irgalmas árva lelkednek!

Mateo gyorsan czélba vevé a fiut. Egy rántás a ravaszon, egy nagy dördülés, s a gyermek holtan bukkott az árokba. Mateo biztos keze nem hibázott soha.

A lövés hangja hosszan dörgött a viszhagos hegyekben.

Mateo, anélkül, hogy egy pillantást vetne többé fia holtme után, megfordult és megindult a ház felé.

Az uton Guiseppa rohant eléje, a ki a lövést hallva, a legroszabbtól tartott.

— Hol van Fortunató? — kiáltott morogván közeledő férje elé.

— Amott az árokban.

— Mit eselédkedél?

— Igazságot osztottam. Nyugodjál meg sorsodban. Ennek így kellett történnie. Mi lett volna belőle, ha felne! Most ugy halt meg mint keresztény. Imádkozzál lelkéért. En egy asóért megyek, hogy eltemessem; holnap pedig misét szolgáltatok és nyilvánosan imádkoztatok érte.

háza szál találására értesylene

— A ... sz. hó zott be tegnyugalomratásait a

X. órásmesival akartben kezdet

Tapintatos, megelégedé

arczán ész

hal, a mely

rontott. Az

hozta, kih

generalkul

zott, mert

lopni sem

— Va

nyulat ha

ember vad

asztán meg

között két

doktor egy

holt, ott m

nek történi

s egy róka

hogy miké

mán, hogy

maradon

ságos bonoz

vad megny

sát bepakk

zás okozta

zett műtét

ből rókát

annak rend

állítólag na

logian a l

is meg volt

kezve a m

teljes odaa

gyaszthoz

— A

Balkán-félsz

hivatalosan

mégis a pol

ben magára

legét keres

trónörököse

a külföldi k

ügynök vag

feltevés teh

tantinapoly

politikai üg

alaptalan. M

ha a trónör

államok udv

az azon áll

nyunk nyilt

hát azon kö

örökös pár

szar királ

gyorsorzám

és Szerbiava

kell lennie.

— Az

keméti tak

péztári épí

tett bl. Egy

lálta és foly

öt drb. „pap

ket nevezte.

háza szállított. — A szivtelen anya megtalálására a vizsgálat rendőrségünk részéről erélyesen folyik.

Antisemita betörő. A csapó utca... sz. házában egy torzonborz alak lopódzott be tegnap éjjel, és mire a ház lakói nyugalomra hajták fejüket, megkezdte látogatásait a mitsem sejtőknél. Legelsőben is X. órásmesterrel illetve annak produktumával akart megismerkedni, e végből mélyebben kezdett behatolni az adott helyzetbe. Tapintatosan szimatolt jobbra balra és a megelégedés egy bizonyos neme volt már arczán észlelhető, a mikor egyszerre zajt hall, a melyből értesül, hogy zsidó hajlékba rontott. Az ipének sem kellett több. A zsidó zajos, kihívó magaviselete annyira dühbe hozta, hogy eldobva magát minden vést, generalkulesot, sat. és indignálódva távozott, mert ugymond: „zsidótól még csak lopni sem akar.”

Vadásztréfa. Küldjétek pajts egy nyulat ha lóttok — bucsuzott el egy uri ember vadászni induló czimboráitól. Ezek aztán megígérték. Notabene — a vadászok között két doktor is volt, pedig a hol két doktor együtt van s egyik sem hamvába holt, ott mindenesetre kell valami „stiek” nek történni. A vadászat eredménye egy nyul s egy róka volt. Tanakodtak aztán azon, hogy mikép tartsák meg ígértüket olyanformán, hogy a rókából, meg a nyulhas is meg maradjon. Ekkor előlép a két doktor s valószínűségeket tükélylve hozzá fognak a két vad magyuzásához; a nyulbőrbe a róka húsát bepakkolták — az egyik doktor a nyulást okozta nyállásokat — akár egy bevégzett mütét után — bevarrta s a kívül nyul belől rókát elküldték jó pajtásuknak, ki azt annak rendje módja szerint bepácizolván — állítólag nagyon józueen elfogyasztotta. A dolganban a legjobb, hogy a vadászok egyike is meg volt esetleg hiva vacsorára s elefejtkezve a még harmadnap előtt törtétekről, teljes odaadással segített a róka-pecsenye fogyasztáshoz.

A trónörökös pár a jövő hóban a Balkán-félszigeten nagyobb utazást tesz, mely hivatalosan ugyan mint kúrtázás van jelezve mégis a politikuskok figyelmét nagy mérvben magára vonja és az utazás politikai jellegét keresik. Azonban egy nagy birodalom trónörökösök sokkal magasabbra áll, semhogy a külföldi kormányoknál, mint diplomáciai ügynök vagy közvetítő léphetne fel; azon felevezet tehát, hogy Rudolf trónörökös Konstantinápolyban, Bukarestben és Belgradban politikai ügyleteket fognak végezni, teljesen alaptalan. Másrészt annyit kétségtelen, hogy ha a trónörökös ezelszerűnek látja, idegen államok udvarainál látogatást tenni, ez által az azon államokhoz való jó baráti viszonyunk nyíltan ki van jelenteve. Jogosult tehát azon következtetés, hogy miután a trónörökös pár a török szultánt, a román és szerb királyt meglátogatja, Ausztria-Magyarországnak Törökországgal, Romániával és Szerbiával tányleg a legjobb viszonyban kell lennie.

Az öt darab „papiros.” Egy kecskeméti takarékpénztári szolga a takarékpénztári épület lépcsőzetén 5 db. ezrest ejtett el. Egy szegény paraszt ember megtalálta és fölvitte a takarékpénztárba mind az öt drb. „papiros”, mint ahogy a bankjegyeket nevezte.

Jókainé Kassán. Jókaine Laborfalvy Róza asszony, mint lapunknak írják, tegnapelőtt Kassára érkezett. Érkeztét az indóházban és környékén ezerekre menő előkelő közönség várta. A rendet a tüzoltók fenntartani alig voltak képesek. A város küldöttsége, élén Münter polgármesterrel, a szünügyi bizottság, az akadémiái ifjúság küldöttségének számos tagjai várták az ünnepeket művésznőt. A mint a vonat megérkezett, a közönség lelkes éljenbe tört ki. Münter polgármester rövid beszédben a város nevében üdvözölte, s egy gyönyörű kaméliás csokrot nyújtott át, mire Jókainé szép szavakban mondott köszönetet. A szüntársulat nevében Temesvári Lajos üdvözölte a művésznőt. Ezután a polgármester Jókainének a jelen volt szünügyi választmány és a társalgási egyeslet tagjai és a városi főbb hivatalnokokat mutatta be és aztán kivezette a kocsihoz. Hosszu kocsisor kísérte a nagy művésznőt a Schalkház vendéglőadóba, hol a polgármester az ünnepeket rendező bizottság tagjait mutatta be. Ma este a Schalkház-vendéglőadóban szűkebb körű estély lesz. Holnap délelőtt tartják a Coriolan próbáját. Az előadás szerdán lesz és pénteken ismétlik. A jegyek, a kettős árak daczára, már mindkét előadásra eladtak.

A goromba doktor. Egy öreg doktornak egy rut öreg kisasszony volt a patiente. Elmondta mire kell vigyáznia, ha azt akarja, hogy egészséges legyen. — Mondja csak édes orvos ur, ártana-e az egészségemnek, ha bálba, mennék? — kérdé szemérmes mosolygással a leány. — Mindenesetre! — válaszolt az orvos — önnök sok mozgásra van szüksége, a bálban pedig mindig csak — ülne?

Egy sülyedő hegy. Romából esodálatos természeti tüneményt jelentenek. A város mellett levő 800 méter magas hegy szemlátomást sülyed. A vidéken már elő kellett fordulni hasonló esetnek, mert az ottani Ferrarató helyén a rómaiak idejében város állott. A tő fenekén meg is találták romjait. Bizonyos, hogy e tő is a talaj besüppedése folytán képződött.

Naggyürü. Falb Rudolf meteorológus és csillagász táviratozza Stájerországból, hogy itt ma reggel naggyürü volt látható, a miből azt lehet következtetni, hogy az esti éppirosulás ismét erősen fog jelentkezni.

Irodalom.

Ráth Mór kiadásában a következő nagybecsű könyvek jelentek meg:

Arany János munkái. Végleges teljes kiadás, 14-ik, 15-ik és 16-ik füzet. Egy-egy füzet ára 60 kr. A nagy költő alkotásainak teljes, gyönyörű kiállítása által bármely könyves-asztalnak díszére való kiadása. **Ráth Mór**nak egy másik derék vállalata: „A magyar nemzet családikönyvtára”, jutányosabb kiadásban hozza Arany nagyobb költeményei közül a „A nagyidai czigányok”-at és az „Elveszett Alkotmány”-t. Az előbbinek ára 50, az utóbbinak 60 kr.

Horváth Mihály: „A kereszténység első százada Magyarországon.” Második kiadás. Felejtethetetlen emlékü történetirőnk utolsó nagyob művének változatlan, az elsől teltemesen elősőbb s éppen oly díszes kiadása. Ára 2 frt 80 kr.

„Séta a világ körül” írta báró **Hübner Sándor**, 3-5. füzet. Az ismert osztrák államférfiu föld körüli utjának vonzó és tanulságos, magyarrá gondos fordításban átültetett leírása. Egy füzet ára negyven krajczár.

Ugyancsak Ráth Mór törvénykiadásából megjelentek: 1883. XLVI. t.-c. (A pénzügyi törvények és szabályok nyolczadik pótfüzete.) Ára 20 kr. És a pénzügyi törvények és szabályok tizedik füzet (az 1883. XLIII. és XLIV. t.-c. dr. Moder Tivadar és dr. Gruber Lajos jegyzeteivel s az egyenes adók 1884. kivételére vonatkozó miniszteri rendelet.) Ára 80 kr.

Közgazdaság.

Az „Anker” élet- és járadék-biztosító társaságnál 1883. december hóban benyújtott összesen 861 bevallás 1,930,796 frt biztosítandó összeggel, és pedig 488 bevallás 976,359 frttal halálesetre és 373 bevallás 953,437 frttal életesetre.

Kiállitva lón 430 kötvény 858,945 frttal halálesetre és 332 kötvény 988,654 frttal életesetre; összesen tehát 762 kötvény 1,847,599 frttal.

A havi bevétel volt 132,902 frt haláleseti díj és 144,592 frt betételekben, összesen: 277,494 frt.

Halálesetekért kifizetett 95,058 frt. Ez évben benyújtott 6801 bevallás 13,884,427 frttal és kiállított 6242 kötvény: 14,579,454 frttal! ugyanezen időben bevett 3,172,842 frt; — halálesetekért pedig kifizetett: 727,104 frt.

A társaság működése kezdetétől fogva halálesetekért kifizetett 12,170,503 frt és az 1871—64-ik túlélési társulás (Associatio) eredménye 23,601,575 frt volt.

Terményárak a debreczeni piacon.

Debreczen, 1884. febr. 19-én.		
Egy m. mázsa	felső, közép, alsó.	
Buza	9.00 8.50 8.00	
Kétszeres	7.60 7.50 7.40	
Rozs	7.30 7.20 7.10	
Arpa	7.30 7.20 7.10	
Zab	7.20 7.10 7.00	
Tengeri	6.50 6.40 6.30	
Köles	7.20 7.10 7.00	
Burgonya 1 zsák	1.90	
100 kl. szalonna	48.00 46.50 45.00 frt.	
100 kl. haj.	50.00 48.50 47.00 frt.	

A vásárbiroság.

Legujabb.

„Debreczeni Ellenőr” eredeti táviratai.

Budapest febr. 20. A képviselőház mai ülésén a pénzügyminiszter benyújtja a franciaországi kereskedelmi szerződést. Ezután a ház a járás bíróságok szaporításáról szóló javaslatot a harmadszori olvasásra nem fogadta el.

London febr. 20. Az alsóház a Northcote által a kormány ellenében indított ványozott bizalmatlansági nyilatkozatot elvetette.

Szuakin febr. 20. A tokári helyőrség kirohanást tett. Sok felkelőt megöltek, számos marhát és tevét zsákmányoltak.

Bécs febr. 20. A „Pol. Corr.” egy budapesti jelentése határozottan ellentmond azon felfogásnak, mintha báró Vay Miklósnak a felsőház alelnökévé történt kinevezetése anti-kerikális irányzattal bírna s hogy az a felsőházi többséggel szemben tüntetést jelentene. Természetes, hogy a kormány ily magas állásokra csak oly egynek nevez ki, a kirkól jó leve meg van győződve, hogy ellene nem lépnek fel. De nem ez volt az indoka a kinevezetésnek,

hanem nagyobbára az egyéniség kitünősége, s annak az elnöki teendők vezetésében nagy előnyére szolgáló sok évi tapasztalata. Az érintett jelentés említi továbbá hogy Tisza Kálmánnak bécsi utazásához minden alap nélkül tulajdonitanak elvi politikai jelentőséget. Ez utazás a renteconversio kérdésével sem függ össze.

Tisza Kálmán látogatása W o d i a n e r bárónál magánjellegű s ezélja az volt, hogy a külföldre utazó István fiának hitellevelet állítson ki.

Tisza Kálmán bécsi útjában ki zárólag folyó ügyeket tárgyal s informatiókat kért, mint hogy ő magyar ügyeket tárgyalta volna.

Az ipartörvényjavaslat elveit a kormány továbbra is fenntartja.

Bécs febr. 20. A „Poll. Corr.” s e r a j e v ö i levelezője jól informált körökből merített nézetek alapján Appel báró tartományfőnök kitüntetésében ő felsége a király teljes megelégedését látja a boszniai és hercegovinai viszonyok fejlődésében. Tény az, hogy az öt év előtt történt occupatio óta a politikai consolidatióknak, valamint a gazdasági fejlődésnek biztos alap lett teremtvé. Az adók a lefolyt évben pontosan folytak be, úgy, hogy foglalások a ritkaságok közé tartoznak. A gazdasági viszonyok szemlátomást fejlődnek; számos gazdasági egyletek alakulnak s a nép élénk érdeket tanusit a baromtenyésztés terén. Dél-tirobbéli gyarmatosítások kedvező eredményt nyújtottak. A folyó évben nagy utépítések történnék. A Mosztár-metkovicsi vasut kiépítése legközelebb eszközöltetni fog. A Mosztár melletti közszénbányák rra nézve is kilátást nyújtanak, hogy kivitelképesek lesznek. — Ez általános haladás a lassankint növekedő bizalomnak tulajdonítható.

DEBRECZENI SZINHÁZ.

VII. Bérlet 4 szám.

Csütörtök febr. 21.

köz kívánatra:

Egy millió.

Vigjáték 4 felv.

Felolós szerkesztő és kiadó laptulajdonos **Vértess Arnold.**
Főnökuatárs: **Karczag Vilmos.**

Nyilt-tér.

A szülők aggodalma.

Mily gyakran megtörténik, hogy valamely újszülött gyermek, ki egészségesen jött a világra s első életéveiben szépen fejlődött, egyszerre csak el kezd betegeskedni, a nélkül, hogy a szülőknek csak sejtelmök is volna a betegeskedés valódi okáról.

A jelentkező emésztési zavarok, borkiütések, mirigydagadatok, hűdések stb. rendszeren valamely meghülés vagy más külső behatás következményeiként tekintenek s a szerint orvosoltatnak is; pedig a valódi ok sokkal mélyebben rejlik, nevezetesen a nemzedékről-nemzedékre átszármaszó nedvromlásban, melynek csirája addig csak szendergett, de most egyszerre a szerencsétlen kis gyermek testében föléledt s kitört.

Bár intő szózat gyanánnt vennék a főnembieket a szülők, s mihelyt észreveszik az említett kóros tüneményeket, ne sajnálják a fáradságot s olvassák át dr. Liebut „A regeneráló gyóymód stb.” czimű, nemrég 12-ik kiadásban megjelent híres füzetét, s abban különös figyelemmel a görvélyről, (Scrophulosis) e konok betegségről — mely gyakran az illetőnek egész életboldogságát tönkre teszi, ha elég jókor nem segítenek rajta — szóló fejezetet, melyben e baj természetesen uton való gyökeres gyógyításának módszere részletesen elő van adva.

Hogy mily biztos s kedvező eredménye van az e füzetben — mely 30 krért Lampel R. könyvkereskedésében, Bpest Vácintuza 12. sz. a. megszerezhető — kifejtett gyóymódnak, arra nézve, a többi közt, a következő irat is tanúságul szolgál:

Huisking B. ur Iburgból, Osnabrück mellett, ezt írja: „Egy idevaló szegény beteg gyermeknek a regeneráló gyóymód használatát ajánlottam, s már is oly szép sikere van a kurának, hogy a gyermek vidám, eleven s csaknem teljesen egészséges.

Ez a gyermek több évig görvélyes volt, s a szülők mindent megpróbáltak, de sikertelenül.

Az idei tavaszon a gyermek kezén mütétet is végeztek, mert a rajta levő nyilt seb miatt a gyermek egészen el volt erőltenedve.

A regenerátor alig két heti használata után, a gyermek atyja már tudatá velem, hogy a betegség lefolyása igen kedvező alakot öltött, s tagnap személyesen is meggyőződtem erről; a gyermek egészsége — ugyszólván — teljesen helyre van állítva.”

206.

1884.

ARVERÉSI HIRDETMÉNYI KIVONAT.

A debreczeni kir. tszk mint tkv hatóság részéről közhírré tétetik, hogy a kir. kincstár végrehajthatóak Szöllösi Mihályné vjhajtást szenvedő elleni 12 frt 18¹/₂ kr tökekövetelés iránti kielégítési vjhajtási ügyében a Debreczen pusztai józsa 308. sz. tkben A + 397/6 hrsz. szálló 380 frt kikialtási árban az 1884. márczius hó 21-ik napján d. e. 9 órakor a kir. tszsk arverési termében megtartandó nyilvános arverésen a megállapított kikialtási áron alól is eladotni fog.

Arverelni szándékozik tartoznak az ingatlan kikialtási árának 10% át készpénzben vagy az 1881. 60. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

A többi feltételek a tszsknél valamint a községi elöjárásnál megtekinthetők.

Kelt Debreczenben a kir. tszsk mint tkvi hatóságnak 1884. január 21-ikén tartott üléséből.

S z ö g y é n y i, S z a b ó,
elnök. aljegyző.

3. szám.

Budapesti gözmalmi lisztek ÁRJEGYZÉKE Csanak József lisztkereskedéséből Debreczenben.

készpénzfizetés mellett, kötelezettség nélkül az árváltozásokért.

(0—8¹/₂85k/g szákok súlytartalma (8¹/₂70" teljesuly úszta súlynak véve

Szám	egész zsák vö. telési kezdő	100 kilóként	
		egész zsák vö. telési kezdő	egész zsák vö. telési kezdő
Buzadara nagyszemű	A	19 60	20 20
„ közép „	C	18 60	19 20
Királyliszt	0	18 60	19 20
Lángliszt	1	18 —	18 60
Montliszt	2	17 40	18 —
Zsemlyeliszt 1-ső rendű	3	16 80	17 40
„ 2-od rendű	4	16 —	16 60
Fehér kenyérliszt 1-ső rendű	5	15 40	16 —
„ 2-od rendű	6	14 40	14 80
Közép kenyérliszt 1-ső rendű	7	13 60	14 —
„ 2-od rendű	8	12 60	13 20
Barna kenyérliszt.	8 ¹ / ₂	11 40	11 80
„ „	8 ³ / ₄	9 40	9 60

Buzadara és liszt 25 kilós ingyen zacskóban 50 krral 100 kilo drágabb az egész zsák vétel nél kitett áraknál.

Debreczen 1884. febr. 20.

Debreczenben valódiak egyedül

Neidlinger G-nél piacz-utca 2145. sz
Eladás 1 frt heti részlet, a apos ok atás ingyen, 5 évi jótállás mellett.

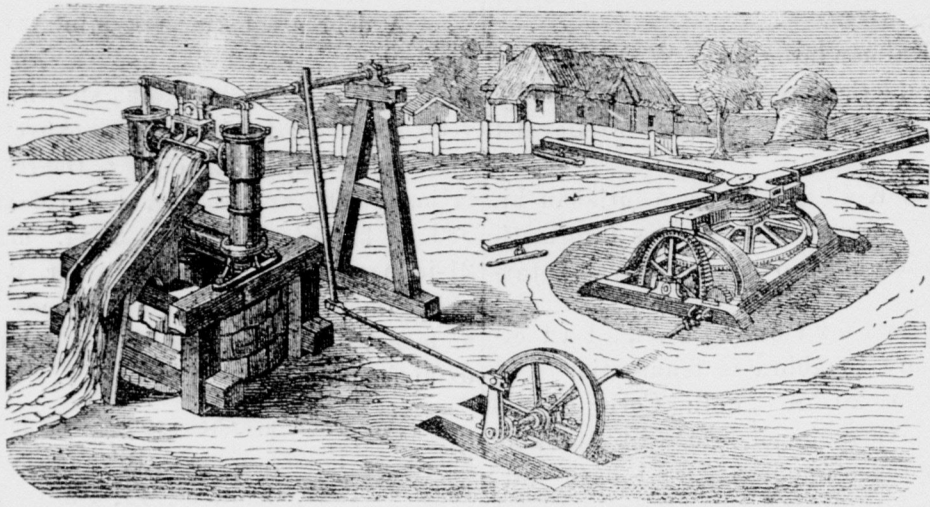
Mindenmü régi varrógép fizetés gyanánt elvállaltatik.

Minden más varrógép, mely itt mások által Singer név alatt árusítatik el az eredeti Singer gépek utánómánya.

Alapított 1858-ban.

WALSER FERENCZ

első magyar gép- és tűzoltószerek gyára, harang és ércöntődéje.
BUDAPESTEN ROTTENBILLER-UTCZA 66.

Ajánlja gyártmányát mint magyar különlegességet,

kutakban és mindennemű szivattyukban.

Elvállal teljes vízvezetékek berendezését városok, földbirtokosok és magánzók részéről, modern technikai alapon és kedvező feltételek mellett, ajánlkozik

KÖZ és MAGÁN-FÜRDŐK
felszerelésére
szagmentes ürszékek

felállítására és minden vízművi munkát gyors és pontos kivitelére.

Képes árlapok, és részletes költségtervezetek kívánatra díjmenten küldetnek.

EGYETLEN BELFÖLDI SZIVATTYU GYÁR.

Gyógyjelentések

Magyarországból

az egyedül valódi HOFF JÁNOS-féle malátakivonati egészségi sör, a maláta-egészségi csokoládé és mell-malátacukorkák felől, köhögés-, mellbetegség, testi gyengeség, vérszegénység, gyomorhajnál és minden betegségből való felábrándásnál.

Sfalicszkó

a Hoff J.-féle malátagyógyításkészítményeket illetőleg.

A betegségek, melyekben a malátagyártmányok, Hoff János rendszerre használtattak, a következők: köhögés, légző szervek esuza, tüdővész, altestbajok, hámorroid, elerőtlenedés, hagymáz, vérszegénység, emésztési nehézségek. Használt gyártmányok: malátakivonati-egészségi sör, maláta csokoládé, koncentrált maláta kivonat, mell-maláta-cukorkák. Valamennyi Hoff János rendszerre szerint.

Alapítási év: 1847. — 59 kitüntetés. — Több mint 1 millió köszönőirat. — A Hoff János féle maláta-gyógyításkészítmények eladása minden művelt államban, 27,000 elarusító helyen eszközöltetik, ebből csak Nyugat-Európára 12,800, Kelet-Európára 9000, Amerikára 4300; ezekhez igénybe vétetik Európában 1600, Amerikában 400 új-ság.

Fennáll Berlinben 1859 óta, Bécsben és Budapesten 1861 óta.

A valódi maláta-készítmények egyedüli feltalálója és készítője, Európa legtöbb fejedelmi csász. kir. udvari szállítója

HOFF JÁNOS

cs. kir. udvari szállító urnak, kir. kereskedelmi tanácsosnak, — az aranykoronás érdemkereszt tulajdonosának, magas rendek lovagjának: Bécsben, Gyár: Grabenhof, Bräunerstrasse 2. Iroda és gyári raktár: Graben, Bräunerstrasse 8.

Bátorkodom az ön jeles malátakivonatából, mely rám nézve annyira gyógyhatású, ismét egy csekély mennyiséget rendelni és pedig 13 palackz malátasört és 1 kilo I. rendű csokoládét.

Villány, 1884. január 11. én. SCHUSTER JOZEFINA.
Kérek 6 palackz malátasört és 3 font I. rendű csokoládét részemre küldeni. Nagymértű buskomorságban szenvedek. A csokoládéből mintegy 40 fontot használtam már fel, mert engem igen jól táplál. Midőn 1881-ben személyesen látogattam meg az ön bécsi raktárát, már akkor is megdicsértem az ön készítményeit. És most 1884 január 5. én, gyógykezelő hírneves orvosom Dr. Leidesdorf tanár, udvari tanácsos az ön malátasörtét ajánlotta.

Sasd (Magyarország), 1884. jan. 11. én. Dr. KUGLER LIPÓT,
kerületi orvos és Baranyamegye tiszteletbeli főorvosa.

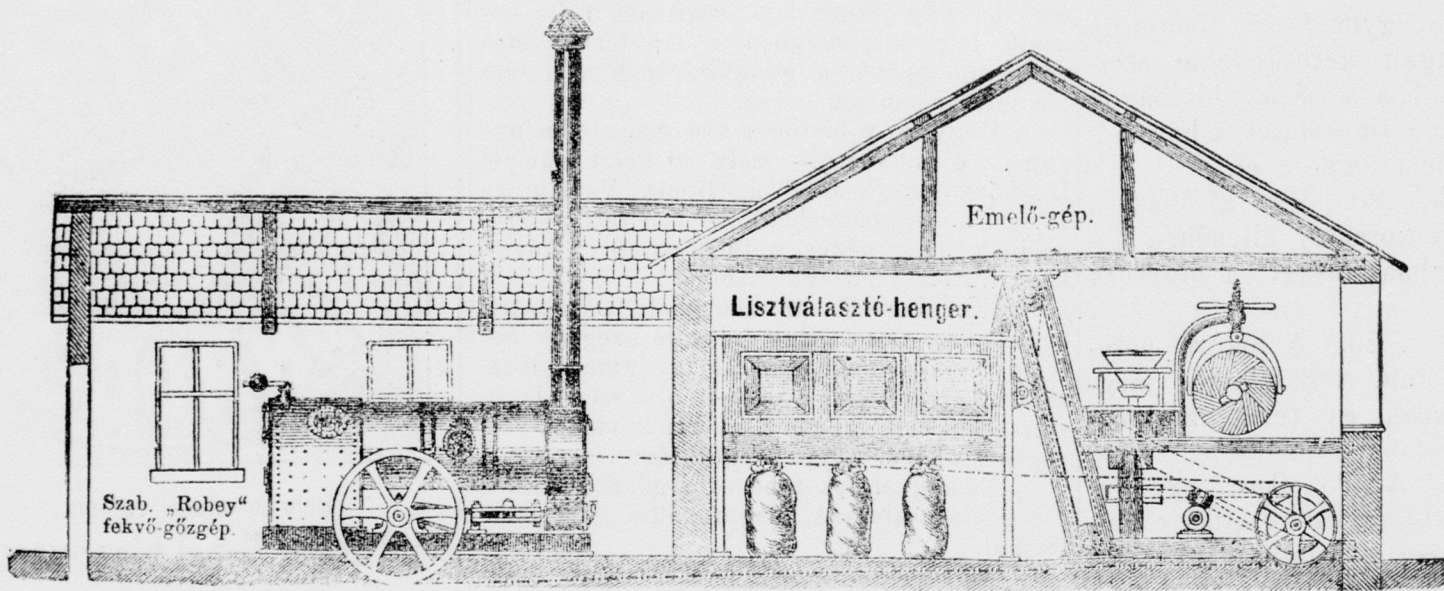
Tekintetes ur!
Sziveskedjék az ön jeles Hoff János-féle malátakivonati sörrel fél részemre küldeni. Felső Stauentie, 1884. jan. 1. én. Bukov. JOAN RITTER v. BEJAN.
Kérem, sziveskedjék az ön Hoff János-féle mell-maláta-cukorkáiból minél előbb küldeni. E cukorkákat igen jóknak találjuk s ezért hajjünk közvetlen önökhöz.

Lőcse, 1884. jan. 2. án. Tisztelettel KRAY MIKSA.
Árak: Malátakivonat egészségi sör 1 palackz 60 kr. 13 pal. 7,26 frt. 28 pal. 14,60 frt. 58 pal. 30 frt. 1/2 kilo maláta csokoládé I. 2 frt 40 kr. 1/4 kilo 1 frt 30 kr. II. 1/2 kilo 1 frt 60 kr. 1/4 kilo 90 kr. III. 1/2 kilo 1 frt. 1/4 kilo 60 kr. Maláta-cukorkák I zacskó 60 kr. 30 és 15 kr. Malátakivonat 1 üveg 1 frt 12, kisebb 70 kr. — Gyermekek tápmaláta-liszt 1 frt. Egy maláta fürdő 90 és 50 kr. 2 frton alól semmisen szállítatik. Az első valódi Hoff János-féle nyakoldó maláta mellencukorkák két papírban vannak. Vevésnél csak ilyenek kérendők.

Főraktár Debreczen: Csanak József fűszerk., továbbá Rickl József Zelmos és Geréby Fülöp uraknál. Nyiregyháza: Korányi Imre gyógy. Nagyvárad: Janky Antal. Nagy-Károly: Ujházy István, Kaufmann Jakob, N.-Bánya: H. Orosz István. Szatmár: Jakó Mihály. Zilah: özv. Weisz Sámuelné. H.-Böszörmény: Dengyel László továbbá az ország minden nevezetesebb gyógyszer-tárában. Varga Lajos Debreczen.

ROBEY & COMPANY

Budapesten üllői-ut 35.

Szabadalmazott „ROBEY“ gőzgép

malmok hajtására a legjobb gép, nem igényel külön alapfalazatot, falazott kéményt, olcsóbb is, felül is mulja a fekvő (stabil) gépet.

Debreczen, 1884. Nyomatott a „Debreczeni Élelmiszer” könyvnyomdájában. Piacz, SIMONFFY-báz.

Gazdasági gépek a téli évadra.

A KROMPACHHERNÁDI VASGYÁR.

KUKORICZA-MORZSOLOIT,

u. m. egészen vasból készített ortós morzsolót 40 forintjával. Turner féle morzsolót szelelővel faállványon 40 forintjával.

Csöves tengeri-darálóit, (kis óriás) erős tölgyfa-állványon, teljesen felszerelve, 58 forintjával.

Francia répa-metsző-gépeit, u. m. kisebb korongos répa metsző 17 forintjával, nagyobb klapdóbbal a latott répa metsző 28 frt.

Szeckslavágóit, stb. a legjutányosabb árakon.

Minden egyes gép annak elküldése előtt a gyárban megpróbáltatják. A gyár kezkesedik gépei basznavehetősége és szilárd kiviteléért.

Megrendelések vagy a gyárhoz Krompachra vagy a gazdasági gépraktárhoz Debreczenben intézendők. A debreczeni gépraktáron nagy Péterfián 853. szám alatt, nevezett gépek készletben vannak, ott megpróbálhatók, illetőleg megvehetők.

Vasöntődéje, zománczó butaja és gépgyáranak egyébnemű készítményeiről, árjegyzéket kívánatra bérmentesen küld

a Krompach-hernádi vasgyár igazgatósága.

Gyümölcsfa eladás.

A debreczeni kir. gazdasági tanintézet pallagi faiskolájában a tavaszi elarusítás megkezdetvén, felkéretnek a tisztelt venni szándékozók, hogy megrendeléseiket ideje korán megtenni sziveskedjenek.

Arjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek

KROMPACHON.

(Szepes megye.)

Ajánlja

kipróbált jó minőségű

MORZSOLOIT,

u. m. egészen vasból készített ortós morzsolót 40 forintjával. Turner féle morzsolót szelelővel faállványon 40 forintjával.

Csöves tengeri-darálóit, (kis óriás) erős tölgyfa-állványon, teljesen felszerelve, 58 forintjával.

Francia répa-metsző-gépeit, u. m. kisebb korongos répa metsző 17 forintjával, nagyobb klapdóbbal a latott répa metsző 28 frt.

Szeckslavágóit, stb. a legjutányosabb árakon.

Minden egyes gép annak elküldése előtt a gyárban megpróbáltatják. A gyár kezkesedik gépei basznavehetősége és szilárd kiviteléért.

Megrendelések vagy a gyárhoz Krompachra vagy a gazdasági gépraktárhoz Debreczenben intézendők. A debreczeni gépraktáron nagy Péterfián 853. szám alatt, nevezett gépek készletben vannak, ott megpróbálhatók, illetőleg megvehetők.

Vasöntődéje, zománczó butaja és gépgyáranak egyébnemű készítményeiről, árjegyzéket kívánatra bérmentesen küld

a Krompach-hernádi vasgyár igazgatósága.

Hell-féle vegyelemezett tiszta malátakivonat-készítmények.

Vacuumszerkezetekben tudományos módszer gyanánt elkészítve, felülmúlja jóssága és gyógyereje által minden a kereskedelem-ben létező malátakivonatu készítményeket és az orvos urak és a közönség által igen kedveltek.

Hell-féle tiszta összpontosított malátakivonat. (40 és 60 kros üvegekben) mintszintén a szaraz malátakivonat (60 kros üvegekben) igen jóízű gyógy és enyhítő szerek katarhus ellen. A tiszta malátakivonatból előállított compositiók:

Hell-féle malátakivonat vassal vérszegénység, sápadtság és skrophulus ellen.

Hell-féle malátakivonat csukamájolajjal mint jóízű pótléka a csukamájolajnak.

Hell-féle malátakivonat chininnel hosszadalmas és hideglelés ca-haruroknál.

Hell-féle malátakivonat messzel skrophulosus betegségeknel és minden oly eseteknel, a hol az orvos olvasztott méz-savakat a szervezethez szükségesnek találja.

Hell-féle malátaméz különösen gyermekoknel katharrus ellen kitűnő józe miatt igen kedvelt. — egyáltalában gyógyereje és mint kedvelt készítmények jó hírnévnek örvend.

A 25% malátakivonatból készült

Hell-féle malátakivonat-cukorkák

mandula alakban kitűnő íze és gyógyereje miatt nagy kedveltségnek örvendenek és minden a kereskedelem-ben létező cukorkák-nál előnyvel bírnak. A Hell-féle malátakivonat cukorkák barna pergamentzsacsokban 10 krért és bádogszelencékben 15 és 25 krért gyógyszer-tárában árulnatnak.

A Hell-féle malátakivonat-készítmények belső értéke miatt a legjobb hírnévnek örvendenek, és semmi nemű reklámok vagy bizonyítványok hird tése részére nem szükségesek.

Főszékhelyük: gyár: Hell G. és társa Troppau,

és bécsi nemzetközi gyógyszerészeti kiállításon érdem-éremmel kitüntettetett

Raktár Debreczenben: Dr. Rothsehneck Emil gyógyszer-tárában.

*) Mutat 1882/3. évi érte